

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TAS® 36 Turto vertės sumažėjimas

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“

Ivadas

Teisingas finansinių ataskaitų elementų vertės atspindėjimas padeda pateikti tinkamą informaciją vartotojams, kurie, remdamiesi šiomis ataskaitomis, gali priimti pagrįstus sprendimus. Šiuo tikslu ūkio subjektai turi pripažinti bet kokį savo turto vertės sumažėjimą. Turto vertės sumažėjimas reikalauja, kad vadovybė priimtų sprendimą dėl geriausio būdo, pagrįsto vertinimo procesais, kurie turėtų tiksliai atspindėti vertę, kurią ūkio subjektai tikisi gauti iš savo turto per ateinantį laikotarpį. Kadangi dėl šio proceso ūkio subjektų finansinėse ataskaitose gali būti pripažįstami nuostoliai, vadovybė gali būti linkusi jų laiku nepripažinti. Visgi, dėl to pateikiama informacija yra neobjektyvi (joje nėra klaidų), nėra neutrali (pervertina turta) ir netiksliai atspindi svarbų reiškinį (kad nauda, kurią ūkio subjektas tikisi gauti iš savo turto, nėra tokia didelė, kaip buvo tikėtasi anksčiau).

Ši atvejo analizė skirta pabrėžti, kaip svarbu tiksliai atlikti būtinus turto vertės sumažėjimo testus, kai to reikalauja sąlygos, ir tiksliai nurodyti tokių testų pasekmes ūkio subjektų finansinėse ataskaitose.

Atvejo informacija

Įsivaizduokite, kad esate jaunesnysis apskaitininkas, dirbantis UAB „Brown Toy“ apskaitos skyriuje, kuri yra maža į biržos sąrašus įtraukta įmonė, gaminanti žaislus mažiems vaikams. Vadovybė yra susirūpinusi dėl pastarosios ekonominės krizės poveikio ūkio subjekto finansinėms ataskaitoms.

UAB „Brown Toy“ gamina dviejų rūšių žaislus – medinius ir plastikinius. Ūkio subjektas valdoma pagal šias dvi žaislų rūšis, kiekvienai iš jų įsteigtas atskiras skyrius. Ūkio subjekto įkūrėjas ponas Brown pradėjo savo verslą prieš 30 metų nuo medinių žaislų gamybos, pradžioje įkvėptas savo vaikų. Po kelerių metų įmonė išaugo, įsigijusi kitą nedidelį plastikinių žaislų gamintoją.

Sparčiai artėja 20X1 finansinių metų pabaiga (šiuo metu yra 20X1 m. gruodžio mėn. pabaiga), o vadovybė yra susirūpinusi dėl pastarojo meto ekonominės krizės padarinių, kurie paveikė Laimės šalį, kurioje įsikūrusi įmonė. Žaislų paklausa staiga sumažėjo ir prognozuojama, kad ateinančiais metais ji sumažės dar labiau, nei buvo numatyta iš pradžių.

Netrukus įvyks vadovybės susirinkimas, kuriame bus aptartos šių įvykių pasekmės 20X1 m. ūkio subjekto parengtoms finansinėms ataskaitoms. Gavote šias preliminarių duomenų, kurie bus naudojami sudarant 20X1 m. finansines ataskaitas, ištraukas:

Turtas	Medinių žaislų skyrius (balansinė vertė, PV)	Plastikinių žaislų skyrius (balansinė vertė, PV)	Iš viso (PV)
Gamybos linija	55 000	35 000	90 000
Kitas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	15 000	15 000	30 000
Prestižas		20 000	20 000
Pastatai			20 000
Iš viso	70 000	70 000	160 000

Į biudžetą įtraukti šių dviejų veiklų eilučių duomenys:

Į biudžetą įtraukti duomenys	Medinių žaislų skyrius	Plastikinių žaislų skyrius
20X0 m. apskaičiuotas metinis pardavimų kiekis, vienetais ateinančiais metais	20 000 vnt.	12 000 vnt.
20X1 m. apskaičiuotas metinis pardavimų kiekis, vienetais ateinančiais metais	17 000 vnt.	10 000 vnt.
Diskontuoti ateinančių 5 metų pinigų srautai	65 340 PV	64 000 PV

Jei skyriai būtų parduodami kaip visuma, jų tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, būtų 68 000 PV medinių žaislų skyriui ir 70 000 PV plastikinių žaislų skyriui.

UAB „Brown Toy“ generalinis direktorius yra susirūpinęs, kad rinkos nuosmukis gali turėti neigiamos įtakos įmonės turto vertinimui ir kad gali tekti pranešti apie nuostolius. Tačiau plastikinių žaislų skyriaus vadovas mano, kad jo skyriui tai įtakos neturi ir kad vertės sumažėjimo testo atlikti nereikėtų, nes šis skyrius gali būti parduotas už vertę, lygią turto balansinei vertei.

Klausimai diskusijai

Jūsų prašoma parengti ataskaitą vadovybei, kurioje būtų aptarti šie klausimai:

1. Ar reikia atlikti vertės sumažėjimo testą, ir jei taip, kuriam skyriui?
2. Kokios yra vertės sumažėjimo testo pasekmės ir kokias vertes reikia nurodyti 20X1 metų finansinėse ataskaitose?

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“

Kam: UAB „Brown Toy“ vadovybei

Nuo: Jaunesnysis apskaitininkas

Tema: Ekonominės krizės poveikis įmonės turto vertei

- Įvertinau, ar reikia atlikti ūkio subjekto turto vertės sumažėjimo testą. Šis testas parodytų, ar šis turtas prarado dalį savo vertės ir ar reikia pripažinti nuostolius. Vertės sumažėjimo testas reikalingas:
 - Medinių žaislų skyriui – nes yra išorinių požymių (rinka sumažėjo nuo 20 000 vnt. iki 17 000 vnt.), kad jo turto vertė galėjo sumažėti.
 - Plastikinių žaislų skyriui – šiam skyriui priskirtas prestižas, todėl kasmet reikia atlikti vertės sumažėjimo testą.

Todėl vertės sumažėjimo testas turi būti atliekamas abiejų skyrių (kaip nepriklausomų pinigų kuriančių vienetų) lygmeniu.

- Norint atlikti vertės sumažėjimo testą, pirmiausia pastato (įmonės turto) vertė turi būti paskirstyta dviem padaliniais. Kadangi abiejų skyrių turto balansinė vertė yra vienoda, o šio turto naudojimo būdai nesiskiria, pastato vertė abiem skyriams paskirstoma po lygiai. Tada skyriaus balansinė vertė palyginama su jo atsiperkamąja verte, kuri yra didesnė iš jo naudojimo vertės (diskontuotų pinigų srautų) ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Turtas	Medinių žaislų skyrius (PV)	Plastikinių žaislų skyrius (PV)
Pradinė balansinė vertė	70 000	70 000
Pastatas (įmonės turtas)	10 000	10 000
Bendra balansinė vertė	80 000	80 000
Eksploatacinė vertė	65 340	64 000
Tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas	68 000	70 000
Atkuriamoji vertė	68 000	70 000
Pinigų kuriančio vieneto nuostoliai	12 000	10 000

Nuostoliai pirmiausia priskiriami prestižui, jei pinigų srautus kuriantis vienetas jį turi, o likusi nuostolių suma paskirstoma turtui, sudarančiam pinigų srautus kuriančiame vienetė, proporcingai pagal kiekvieno vieneto turto balansinę vertę.

Medinių žaislų skyrius neturi jokio prestižo. Todėl su šio skyriaus vertės sumažėjimo nuostoliais susiję skaičiavimai yra tokie:

Turtas	Pradinės sumos (PV)	Paskirstyti nuostoliai (PV)	Galutinės sumos (PV)
Gamybos linija	55 000	$12\,000 \times 55\,000 / 80\,000 = 8\,250$	46 750
Kitas nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai	15 000	$12\,000 \times 15\,000 / 80\,000 = 2\,250$	12 750
Pastatai	10 000	$12\,000 \times 10\,000 / 80\,000 = 1\,500$	8 500
Iš viso	80 000	12 000	68 000

Plastikinių žaislų skyrius paskirstė prestižą. Todėl šio skyriaus skaičiavimai yra tokie:

Turtas	Pradinės sumos (PV)	Paskirstyti nuostoliai (PV)	Galutinės sumos (PV)
Gamybos linija	35 000		35 000
Kitas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	15 000		15 000
Prestižas	20 000	10 000	10 000
Pastatai	10 000		10 000
Iš viso	80 000	10 000	70 000

Bendras poveikis finansinės būklės ataskaitai yra toks:

Turtas	Suma prieš vertės sumažėjimo testą (PV)	Suma po vertės sumažėjimo testo (PV)
Gamybos linija	90 000	81 750
Kitas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	30 000	27 750
Prestižas	20 000	10 000
Pastatai	20 000	18 500
Iš viso	160 000	138 000

Pelno (nuostolių) ataskaitai įtakos turėjo 22 000 PV vertės sumažėjimo nuostolis.